

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/79/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815212474
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3815212474.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudkýň JUDr. Olgy Lichnerovej a JUDr. Alice Beňovej v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5 proti žalovanej N. G. (predtým K.), nar. XX.XX.XXXX, bytom K. - P., J. XXXX/X, o zaplatenie 2 741,47 eur s prísl., odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 7. septembra 2016 č.k. 18C/250/2015-80, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti o zaplatenie istiny 997,80 eur s príslušenstvom a vo výroku o náhrade trov konania **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal. Vychádzal zo zistenia, že právny predchodca žalobcu a žalovaná, na základe jej žiadosti uzavreli dňa 23.12.2010 zmluvu o poskytnutí bezúčelovej pôžičky, na základe ktorej bol žalovanej schválený úver vo výške 3 000,- eur. Žalovaná sa zaviazala dlžnú sumu splácať v 60 mesačných splátkach po 94,- eur. Celková suma pôžičky je v zmluve uvedená ako 5 640,- eur, celkové náklady spotrebiteľa v sume 2 640,- eur, termín konečnej splatnosti je uvedený ako 12/2015. Súčasťou zmluvy boli Všeobecné podmienky. V bode 6.2 všeobecných podmienok splátky boli splatné k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, pokiaľ v splátkovom kalendári alebo v zmluve nie je uvedené inak. Z prehľadu o vykonaných platbách vyplýva, že žalovaná právne predchodcovi žalobcu v lehote jej splatnosti neuhradila riadne a včas splátku k 20.05.2012 a dostala sa do omeškania. Vzhľadom k tomu, že žalovaná sa dostala do omeškania, právny predchodca žalobcu listom zo dňa 27.11.2015 vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru a žalovanú vyzval na zaplatenie dlhu 4 136,- eur jednorazovo do 3 dní od doručenia tejto upomienky. V predmetnej veci súd prvej inštancie mal za preukázané, že strany sporu uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá je ako typ zmluvy upravená v Obchodnom zákonníku, pretože žalovaná požiadala právneho predchodcu žalobcu o pôžičku v súvislosti s pokrytím svojich osobných potrieb a na základe tejto žiadosti jej on poskytol úver, ktorým tieto potreby financovala. Svojou povahou ide však o spotrebiteľský úver, na ktorý sa v čase vzniku zmluvného vzťahu vzťahoval zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Je nepochybné, že žalovaná v zmluvnom vzťahu konala ako fyzická osoba spotrebiteľ. Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a s prihliadnutím k ustanoveniu § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, súd žalobu zamietol v celosti ako nedôvodnú. Podľa zmluvy mala žalovaná úver splatiť v 60 mesačných splátkach po 94,- eur, a takto mala zaplatiť žalobcovi celkom sumu pôžičky 5 640,- eur. V zmluve je uvedený údaj o RPMN 32,31 %, ktorý sa rovná aj výške úrokovej sadzby 32,31 %, iné náklady spojené so splatením pôžičky sa v zmluve nenachádzajú. Vychádzajúc z uvedeného je potom zrejmé, že zmluva neobsahuje presný údaj o konečnej splatnosti úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pretože tento nemôže byť uvedený údajom: „12/2015“, ale musí byť uvedený presným časovým údajom, teda dátumom, kedy konečná splatnosť úveru nastáva tak, aby spotrebiteľ

mal jasnú predstavu o presnom časovom období, kedy bude úver splatný. V zmluve sa nenachádza údaj o splatnosti mesačných splátok a v rámci nej istiny, úrokov a iné. Spotrebiteľský úver sa preto v súlade s § 11 ods. 1 písm. a) citovaného zákona považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ teda žalovaná obdržala pôžičku 3 000,- eur, úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a žalovaná preukázateľne uhradila sumu 2 002,20 eur, bola by povinná žalobcovi zaplatiť sumu 997,80 eur. Súd však posudzoval právo žalobcu s prihliadnutím na § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa z pohľadu, či jeho právo nie je premlčané. Jednotlivé mesačné splátky úveru tak, ako boli dohodnuté, sa premlčujú v súlade s § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka v trojročnej premlčacej dobe od splatnosti jednotlivých splátok. To znamená, že splátky splatné tri roky pred podaním návrhu, t.j. splatné ku dňu 17.07.2012, a ktoré neboli uhradené, sú premlčané. Z prehľadu splátok vyplýva, že žalovaná od 20.12.2011 neuhrádzala splátky v zmysle splátkového kalendára. Konečná splatnosť úveru bola dohodnutá pritom na december 2015. Právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka listom z 08.08.2012, kedy bola žalovaná preukázateľne v omeškaní so splátkou za mesiac máj 2012, jún 2012, júl 2012, čo vyplýva z prehľadu splátok a úhrad. Veriteľ musí pri zosplatnení dodržať postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V zmysle § 103 Občianskeho zákonníka začína plynúť premlčacia doba pri využití práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka už splatnosťou nezaplatennej splátky, t.j. v danom prípade najmenej splátkou splatnou v máji 2012 a nie samotným vyhlásením mimoriadnej splatnosti, resp. doručením žalovanému (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Trojročná premlčacia doba v dôsledku zosplatnenia preto neuplynula splatnosťou poslednej splátky, pre ktorú vyhlasoval mimoriadnu splatnosť, ale splatnosťou najstaršej omeškanej splátky, pre ktorú využíva veriteľ právo na zosplatnenie, ktorá uplynula v máji 2015 a pokiaľ žalobca podal návrh 17.07.2015, je zrejmé, že ho podal po uplynutí zákonnej premlčacej doby. Pri využití práva na zosplatnenie podľa § 565 Občianskeho zákonníka nemôže veriteľ ihneď pristúpiť po omeškaní splátky k zosplatneniu, ale toto právo mu patrí až po tom, čo uplynie lehota troch mesiacov od nezaplatenia splátky. Túto lehotu poskytuje zákon spotrebiteľovi, aby si zaobstaral peňažné prostriedky na zaplatenie dlhovanej sumy a až po jej uplynutí nastáva strata výhody splátok. To však nemá vplyv na počiatok plynutia premlčacej doby podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ktorá začína plynúť zročnosťou nesplnenej splátky, v danej veci splatnej 20. mája 2012. Vzhľadom k uvedenému, súd považoval nárok žalobcu v celom rozsahu za premlčaný, a preto ho zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP) tak, že rozhodol o nároku na náhradu trov konania. V konaní bola v celom rozsahu úspešná žalovaná, ktorej však v konaní žiadne trovy nevznikli, žalobca si uplatnil trovy konania, ktoré mu neboli pre neúspech priznané s poukazom na § 255 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku a to jeho časti, v ktorej súd žalobu o zaplatenie 997,80 eur s príslušenstvom zamietol, podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Nesúhlasil s právnym posúdením danej veci súdom prvej inštancie a vyhodnotením otázky premlčania, keď súd pre posúdenie plynutia premlčacej doby vychádzal z nepreukázaných údajov a to s dátumu poslednej neuhradenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie. Žalobca nemôže súhlasiť s týmto posúdením, nakoľko predmetný údaj nemožno stotožňovať s ukončením zmluvy, resp. s vyhlásením predčasnej splatnosti úveru. Mal za to, že súd posúdil ukončenie zmluvy nesprávne, vychádzal z nepreukázaných tvrdení, resp. odvodzoval začiatok plynutia premlčacej doby od skutočností, s ktorými nie je možné spájať ukončenie zmluvy, prípadne vyhlásenie mimoriadnej splatnosti. Podľa jeho názoru súd svoje rozhodnutie nezaložil na relevantných dôkazoch a skutočnostiach. Poukázal na ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého, ak sa neplní niektorá splátka stane zročný celý dlh a veriteľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky. Toto dojednanie sa však viaže na oprávnenie veriteľa vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého úveru. Veriteľ však môže svoje právo na zosplatnenie celého zvyšku dlhu uplatniť iba do zročnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Ak veriteľ toto svoje právo nevyužije a proti dlžníkovi neuplatní zosplatnenie celého zvyšku dlhu, prestane dňom zročnosti najbližšej nasledujúcej splátky plynúť premlčacia doba pre celý zvyšok dlhu. Jednotlivé splátky sa opäť budú premlčovať samostatne od ich zročnosti až do okamihu, keď dlžník nesplní niektorú zo splátok. Poukázal na skutočnosť, že listom zo dňa 08.08.2012 vyzval jeho právny predchodca žalovanú k úhrade dlžnej sumy do troch dní od jej doručenia. Žalovaná predmetný list neprevzala. Poskytnutá lehota uplynula dňa 27.08.2012, pričom dňom nasledujúcim, teda 28.08.2012 došlo k splatnosti celej dlžnej sumy. Zároveň je od tohto dátumu (28.08.2012) potrebné posudzovať začiatok premlčacej doby. Keďže žalobný návrh bol podaný dňa 17.07.2015, premlčacia doba k predmetnému dátumu neuplynula. Ďalej uviedol, že si svoj nárok na súde nemohol uplatniť skôr, čo vyplýva aj zo súdnej praxe a to z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.07.2008, sp. zn. 4Cdo/146/2008, Krajského súdu v Nitre zo dňa 25.08.2016, sp. zn. 9Co/895/2015. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že vyhovie jeho

žalobe, resp. aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uplatnil si náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a v odvolacom konaní.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd v Trenčíne, ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 379 a § 380 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“) v napadnutom rozsahu - v zamietajúcej časti o zaplatenie 997,80 eur s príslušenstvom a vo výroku o náhrade trov konania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že je potrebné v tejto napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Súd prvej inštancie založil svoje zamietajúce rozhodnutie na tom právnom názore, že predmetná zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa § 1 ods. 1, 2, § 2 písm. a/, b/, § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení platnom v čase uzavretia zmluvy. S poukazom na ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa mal za to, že nárok žalobcu je premlčaný. Konštatoval, že trojročná premlčacia doba v dôsledku zosplatnenia neuplynula splatnosťou poslednej splátky, pre ktorú vyhlasoval žalobca mimoriadnu splatnosť, ale splatnosťou najstaršej omeškanej splátky, pre ktorú využíva veriteľ právo na zosplatnenie, ktorá uplynula v máji 2015 a pokiaľ žalobca podal žalobu 17.07.2015, je zrejmé, že ju podal po uplynutí zákonnej premlčacej doby.

6. Odvolací súd tento právny záver súdu prvej inštancie nepovažuje za správny z nasledovných dôvodov:

7. Z obsahu spisu okrem iného vyplýva aj to, že právny predchodca žalobcu, spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., zaslala žalovanej list zo dňa 08.08.2012 označený ako „predžalobná upomienka“, v ktorom uviedol, že v súlade so Všeobecnými obchodnými podmienkami zmluvy ju vyzýva k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorazovo. Žalobca žiadal vykonať úhradu dlhu v celkovej výške 4 136,- eur, najneskôr do troch dní od doručenia tohto listu. Súd prvej inštancie posúdil tento list označený ako „predžalobná upomienka“ ako vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru.

8. Žalobca v podanom odvolaní namieta právne posúdenie veci súdom prvej inštancie a zastáva názor, že súd posúdil ukončenie zmluvy nesprávne, keďže v konaní bolo preukázané, že z jeho strany došlo k predčasnému ukončeniu zmluvy, uplynutím lehoty uvedenej v predžalobnej upomienke. Dôvodil, že listom zo dňa 08.08.2012 vyzval jeho právny predchodca žalovanú k úhrade žalovanej sumy do troch dní od jej doručenia, poskytnutá lehota teda uplynula dňa 27.08.2012 a nasledujúcim dňom, teda 28.08.2012 došlo k splatnosti celej dlžnej sumy. Zároveň je od tohto dátumu (28.08.2012) potrebné posudzovať začiatok plynutia premlčacej doby. Keďže žalobný návrh bol podaný dňa 17.07.2015, premlčacia doba k predmetnému dátumu neuplynula.

9. Podľa § 103 Obč. zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stal zročný celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Obč. zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, je dlžník povinný uhradiť každú dohodnutú splátku k určitému termínu. Splatnosť jednotlivých splátok neovplyvňuje splatnosť celého dlhu. Premlčanie sa v zmysle § 103 veta prvá Obč. zákonníka viaže na jednotlivé splátky a nie na celý dlh. V prípade, ak niektorá splátka nie je včas zaplatená, môže byť dohodnuté, prípadne stanovená rozhodnutím tzv. strata výhody splátok. V prípade, že sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia

doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Predčasnú splatnosť peňažného záväzku môže veriteľ za podmienok stanovených v § 53 ods. 9 Obč. zákonníka vyvolať jednostranným právnym úkonom.

Veriteľ má právo vymáhať len nezaplatenú splátku. Rovnako má právo pri porušovaní povinnosti spočívajúcej v nezaplatení niektorej zo splátok, za splnenia podmienky, že to bolo dohodnuté, alebo v rozhodnutí určené, žiadať zaplatenie celej pohľadávky. Žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky veriteľovi vyplýva výlučne z ust. § 565 Obč. zákonníka. Súd prvej inštancie predčasne dospel k záveru, že žalobca (jeho právny predchodca) vyhlásil predčasnú splatnosť celého dlhu pre nezaplatenie splátky splatnej v máji 2012 s následkom práva na úhradu všetkých dávok. Nezaoberal sa totiž, či právo veriteľa žiadať zaplatenie celej pohľadávky bolo zmluvnými stranami dohodnuté, či takéto právo veriteľovi vyplynulo zo zmluvy o poskytnutí pôžičky uzavretej dňa 23.12.2010 medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou alebo zo Všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou predmetnej zmluvy o pôžičke. Totiž len v prípade, ak veriteľ má právo vyplývajúce z ust. § 565 Obč. zákonníka oznámiť dlžníkovi, že trvá na zaplatení celej pohľadávky, potom premlčacia doba celého dlhu začína v zmysle § 103 veta druhá Obč. zákonníka plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky tak, ako správne uvádza vo svojom rozhodnutí súd prvej inštancie. Súd prvej inštancie preto predčasne považoval právny úkon žalobcu zo dňa 08.08.2012 označený ako „predžalobná upomienka“ za vyhlásenie predčasnej splatnosti celej pohľadávky podľa § 565 Obč. zákonníka.

10. Súd prvej inštancie z uvedených dôvodov nedostatočne zistil skutkový stav veci a nesprávne právne vec posudzoval z hľadiska premlčania.

11. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej zamietajúcej časti o zaplatenie 997,80 eur s príslušenstvom a vo výroku o náhrade trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b/, c/ a § 391 ods. 1 CSP.

12. Na základe uvedeného súd prvej inštancie v ďalšom konaní opätovne posúdi, či vyhlásenie predčasnej splatnosti celej pohľadávky bolo v súlade so zákonom a teda, či bolo platné. Až po vyhodnotení týchto skutočností sa bude zaoberať dôvodnosťou uplatneného nároku s prihliadnutím na ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, keď ex offo súd je povinný preskúmať, či nie je pohľadávka žalobcu premlčaná.

13. Podľa § 391 ods. 2 CSP je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

14. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh)(§ 428 CSP).